

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

תוכן עניינים

- א. אלונתית כברייתא מותרת.....2
- ב. עושין אנומלין ואין עושין אלונתית ואיזו היא אנומלין ואיזו היא אלונתית אנומלין יין ודבש ופלפלין אלונתית יין ישן ומים צלולין ואפרסמון דעבדי לבי מסותא 3
- ג. הלכתא יין מזוג יש בו משום גילוי.....4
- ד. ויש בו משום יין נסך.....6
- ה. יין מבושל אין בו משום גילוי ואין בו משום יין נסך.....7
- ו. לא שנא ביממא ול"ש בליליא אימת ישן עליהן לא אמרינן.....9
- ז. רב לא שתי מבי ארמאה אמר לא זהירי בגילוי.....9
- ח. שלש יינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן חד מר מתוק חד טילא חריפא דמצרי זיקי מר ירנקא מתוק חוליא ... חד חמר ופלפלין מר אפסינתין מתוק מי בארג אר"ש.....9
- ט. האי חמרא דאקרים עד תלתא יומי יש בו משום גילוי ומשום יין נסך מכאן ואילך אין בו משום גילוי ואין בו משום יין נסך ... אפי' לבתר תלתא יומי חיישינן משום גילוי מ"ט זימנין מיקרי שתי.....10
- י. יין תוסס אין בו משום גילוי וכמה תסיסתו ג' ימים השחלים אין בהם משום גילוי.....11
- יא. מי טיף טיף אין בו משום גילוי אמר רב אשי והוא דעביד טיף להדי טיף טיף.....11
- יב. פי תאנה אין בו משום גילוי ... אוכל אדם ענבים ותאנים בלילה ואינו חושש.....11
- יג. שלשה מיני ארס הן של בחור שוקע של בינוני מפעפע ושל זקן צף למימרא ... חבית שנתגלה אף על פי ששתו ממנה תשעה ולא מתו לא ישתה ממנה עשירי ... וכן אבטיח שנתגלתה ... ממנה עשירי.....12

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

יד. מים שנתגלו הרי זה לא ישפכם ברשות הרבים ולא ירביץ בהן את הבית ולא יגבל בהן את המיט ולא ישקה מהן לא בהמתו ולא בהמת חבירו ולא ירחץ בהן פניו ידיו ורגליו ... לשונרא.....13

טו. שלשה יינות הן יין נסך אסור בהנאה ומטמא טומאה חמורה בכזית.....14

דף ל.

א. אלונית כביריתא מותרת

יין שמערבין¹ בו דבש או פלפלין וכן כל דבר שמשנה את טעמו², ואח"כ נגע בו גוי, אם נשתנה טעמו מחמתן³ שוב אינו נקרא יין, כיון שנשתנה טעמו ואינו בכלל גזירת יין ומגע גוי.

ודוקא שיש בו דבש הרבה עד שנשתנה טעמו, אבל אין להתירו אפילו כשיש בו מעט דבש מטעם שאין ראוי לנסך על גבי מזבח⁴, שהרי לא ראינו שמחמת כן נמנעים הגוים מלנסכו.

¹ שו"ע ונו"כ יו"ד קכג ד

² ש"ך ח מהד"מ

³ וכתב בספר אור הגנוז [שם] לפשוט, ווערמייט ווייץ מר אסור בהנאה משום מנע עובד כוכבים, ומותר בחותם אחד להפקידו אצל עובד כוכבים, דלא כתשובת צמח צדק סימן ע"ד. וכן באורח מישור [שם] השיג עליו. א"א. "ב ובשו"ת צמח צדק סימן ע"ד אסור ווערמייט ווייץ, דהיינו שמימיין ביין (לבונה) [לענה], כיון דרגילין לעשות יין כזה לא נשתנה שמו, ולא דמי ליינמליין וקנדיטין שאינו קרוי בשם יין ואין רגילין בו יעו"ש. גם בשו"ת חוות יאיר סימן קי"א [קיד] אסור הווערמייט יין. ובשו"ת שבות יעקב סימן ס"ג חולק עליהם, עם כל זה סיים שלא מלאו לבו להקל נגדם בלתי הסכמת שארי גדולי הוראה: אמרי ברוך

⁴ דכתיב [ויקרא ב, יא] כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו וגו', חדא דאם כן במלה גזירת מנע גוי ביין שלנו, שכל אדם יעשה כן ביינו ויפקיע עצמו מאיסור יין נסך, ונמצאו שותים תמיד עם הגוים ויבואו מתוך כך להתייחד עם בנותיהם. ולא דמי ליין מבושל שהתירו, דהתם ליכא למיחש שיבשל אדם כל יינו כדי לשתותו עם הגוי, דטריחא ליה מילתא טובא ולא יעשה, אבל לתת בו מעט דבש או מעט שאור דבר נקל הוא ויעשה כן כדי שלא יאסר יינו במגע גוי, ועוד אף את"ל שלא גזרו אלא ביין שראוי לנסך ושכל גזירתם אחשש ניסוך אסמכוכה, מאן לימא לן דאינהו לא מנסכי יין המעורב בו שאור ודבש, הלא הם מקריבין בנות שוה ופירות לע"ז שאסרתה תורה למזבח, דבשלמא יין מבושל אנו יודעין שאין מנסכין אותו גם לע"ז, אבל זה לא ראינום נוהגין בו. לבוש שם, דלא כהרמב"ם שכ' אף מעט דבש לפי שאין ראוי לנסך ולא היא דמ"מ להם ראוי שהרי מקריבין אף פירות דקל טב שאסור למזבח והרי אמרו יין מזוג יש בו משום יי"נ אף שאין ראוי למזבח כמ"ש (בספרי) חי אתה כו' ובפ"ו דב"ב (צ"ז ב') למעוטי מזוג כו'. ר"נ ורא"ש. ביאור הגר"א שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

ב. עושיין אנומליין ואיין עושיין אלונתית ואיזו היא אנומליין ואיזו היא אלונתית אנומליין יין ודבש ופלפליין אלונתית יין ישן ומים צלוליין ואפרסמון דעבדי לבי מסותא

כבר התבאר במסכת שבת דף קמ. שמותר⁵ לעשות יינומליין, מפני שהוא לשתייה, והוא יין ישן דבש ופלפליין, שמערבים ושותים כמות שהוא. שכן אין הוא מחבר את החתיכות האלה לבלילה אחת.

כמו כן מותר לשפוך שמן⁶, חומץ ומיונו על גבי ירקות, כגון תפוחי אדמה, החתוכים לחתיכות גדולות קצת, וליתן בהם מלח ותבליין, כדי להכין מהם סלט, ובדומה לכך לגבי הכנת סלט פירות, שכן אין הוא מחבר את החתיכות האלה לבלילה אחת מותר לשפוך דבש על גבי אגוזים, וכן מותר לערב סוכר דק באבקת קקאו או בקינמון, שכן אין כאן דבר אשר על ידיו יחברו שני החומרים הללו לבלילה אחת.

אך אין עושיין אלונתית⁷, שהוא יין ישן ומים צלולים ושמן אפרסמון, על אף שאינו מתחבר לבלילה אחת משום שהוא לרפואה. וכל דבר שהוא משום רפואה אסרו חז"ל לעשות גזירה משום שחיקת סממנים ולכן אפי' היה עשוי מע"ש אסור לשותת⁸.

כל מה⁹ שהותר יינומליין וכדומה, הוא לערבן ולאכלן כמות שהן, אבל לטרוף אותן יפה. כלומר לערבב בכח, ולסנן אסור שזה טורח יותר ואומנות גדולה ותיקון גדול.

ולפיכך אסור להכין 'מיונו' בשבת, כי דרך עשייתו על ידי עירוב ביצים בכח עם שמן ותבלינים. וכן אסור להכין 'גלידה' שמערבים בכח ובאומנות¹⁰ ביצים עם סוכר ומרגרינה ושאר תבלינים, ופעמים גם חלב וכדו'. וכן אסור להקציף אבקת קפה עם

⁵ שו"ע ונו"כ שכא יז

⁶ מ"ב סח ועיין שמירת שבת כהלכתה פרק ח אות ד

⁷ שו"ע ונו"כ שם

⁸ מ"ב שם ע

⁹ מ"ב שם סט

¹⁰ שו"ת בצל החכמה ח"ב סי' כ"ו, שו"ת נחלת מאיר (נאראל) סי' י"א (ובש"ש"כ פ"י סעי' ו' מתיר, וכנראה כוונתו כשאין צריך אלא ערבוב פשוט ולא מריפה בכח, וצ"ע

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

סוכר על ידי עירבוב בחוץ ובכח, ובזה יש גם משום לישא, כי בדרך כלל מניחים בו הרבה סוכר (בלילה רכה או עבה), ואפילו עושה כל אלו עם מזלג או כף ולא בכלי המיוחד לכך (מקצפה) אסור הדבר.

וכן להקציף חלבון ביצה אסור, וכן אסור להקציף שמנת מתוקה, הגם שאינו מערב בהם דבר אחר הכל זאת גזרו משום שדמי ללישה, וחשש מוליד, וחשש איסור בונה.

ג. הלכתא יין מזוג יש בו משום גילוי

כבר התבאר במסכת סנהדרין דף ע. שבזמן הש"ס היה¹¹ גילוי – כלומר משקין שנתגלו ואוכלין שנתגלו, סכנה גדולה מפני הנחשים שאכלו ושתו מהם, והטילו שם ארס, וכתבו הטור והש"ע דעכשיו שאין נחשים מצוים בינינו לא חיישינן לגילוי ולכן קצרו בזה¹²,

וכתב אחד מגדולי האחרונים דגם עתה בארצות המערב הפנימי, יש הרבה מקומות דשכיחי בהו נחשים ועקרבים¹³, וצריכים לזהר בגילוי. כשם שאסור לאכול ולשתות דבר איסור, כמו כן אסור לאכול ולשתות דבר של סכנה ומרגלא בש"ס דסכנתא חמירא מאיסורא. ולפיכך דברים¹⁴ שאסרום חכמים משום סכנה כגון שלושה משקין המים והיין והחלב שנתגלו שיש לחוש שמא שתה מהן נחש והטיל בהן ארס, וכן דבש¹⁵ ויש אוסרים אף

¹¹ עורך השלחן יו"ד קמז א ב ה

¹² ואין בזה משום דבר שנאסר במנין שאסור לעולם אף כשבטל הטעם דבגילוי כשגזרו לא גזרו רק על המקומות שנחשים מצויים וכך היתה התקנה שעל המקומות שאינם מצוים לא גזרו [טור וכ"כ התוס' פרק אין מעמידין ל"ה א]

¹³ פר"ח סק"א

¹⁴ טור יו"ד קמז

¹⁵ עיין פר"ח שהאריך בשיטות הראשונים בזה

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

ציר¹⁶ ושום כתוש, אפי' אם שתו מהן אחרים ולא הוזקו אין לשתות מהן¹⁷, ושאר כל המשקין מותרין¹⁸.

ויין מזוג כל זמן שיש בו מעט יין, יש בו משום גילוי¹⁹.

שיעור המשקין שיש בהן משום גילוי בכלי אין להם שיעור, הן רב הן מעט, בקרקע י"א שאם הם מ' סאה או יותר אז הארס בטל בהם ושרי ופחות מכאן אינו בטל ואסור וי"א איפכא שעד מ' סאה מותר לפי שהן מועטין ואם היה בהן ארס ניכר אם הם צלולין אבל כשהן יותר אפשר שיש בהן ארס ואינו ניכר בהן וטוב לחוש לדברי שניהם²⁰.

בקבוק מכוסה ואינו פקוק אסור, פקוק אם מהודק יפה. בכדי שינטל בפיסקו שיכול ליטול הכלי על ידי אחיזת הפקק לבדו בידו מותר, אבל אם אינו מהודק כל כך אסור משום דחיישינן שמא הנחש נטל הפקק וגילהו ושתה ממנו וחזר וכיסהו²¹.

¹⁶ טור שם הזכיר ציר ועיין ב"י דחמירא סכנתא ואיכא למיחש לציר. ובפר"ח הביא מחל' הראשונים והכריע דאיכא למיחש לציר.

¹⁷ ע"י בס' תוספת ירושלים שהוכיח מלשון מס' ד"א דאם היו מגילין כל הלילה גם במקום שאין נחשים מצויים ואין בו משום גילוי וחשש נחש ואפי' בציר ומוריים ואינך שאין בהם משום גילוי מ"מ בה"י מגולה כל הלילה יש בו סכנה ע"ש

י' בשו"ר ברכה אות ה' וביד אפרים שכ' בשם תשו' בית יהודה חיו"ד סי' כ"ה דבמקום שאוסרין מים מגילין לא מהני ס' רק השיעור הוא בכדי שתאבד המרה עיין שם וכדברים אלו מבואר גם בפר"ח ס"ק ג' והביא ראי' לזה עיין שם ועי' בשו"ת נשמת כל חי חיו"ד סי' ל"ט מ"ש בזה

¹⁸ פר"ח שם.

¹⁹ גירסת הפרישה והפר"ח היתה כל שיש בו טעם יין ועיין פרישה שם שכתב אבל אין בהן טעם יין אפשר שאינו שותה הואיל ומים מעורבין הן. אך עיין בפר"ח שכתב משמע שאם אין בו טעם יין אין בו משום גילוי, ולא ידעתי מניין לו דהא בגמרא [עבודה זרה ל, א] סתם אמרו יין מזוג יש בו משום גילוי ומוכח בפרק אין מעמידין [שם] דאפילו מזוג טובא, ומיהו בהא איכא למימר דאע"ג דמזוג טובא מכל מקום יש בו טעם יין דאם לא כן לא מקרי יין מזוג, אלא דאכתי קשה דאפילו תימא דאין בו טעם יין אלא קיוהא בעלמא מאן לימא לן דלא שתי נחש מיניה, ושמא י"ל דהמור מיירי כשהיין מזוג בשאר משקין וכיון שאין בו טעם יין דינו כשאר משקין שאין בהם משום גילוי, ואם לזה כיון יפה כיון אבל ביין מזוג במים אין להתיר כלל בלא ראייה, וכן נראה דעת הרמב"ם [רוצח ושמירת נפש יא, ז] שסתם.

²⁰ טור שם

²¹ פר"ח מהירושלמי.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

י"א²² שמשקים שנתגלו, עכשיו שאין נחשים מצויים בינינו²³, מותר²⁴. והרוצה להחמיר בזה גם בזמן הזה, יש לו על מי שיסמוך²⁵, ובפרט במקומות שגם בימינו שכיחים נחשים²⁶. ואם היו גלויים כל הלילה יש לחוש²⁷.

וכן – גם לשיטת המחמירים בימינו – אין לחשוש מדין מים מגולים כשהם נמצאים במקרה, כי אין דרך נחשים להיכנס למקומות קרים²⁸.

נקט לסימן²⁹ בדרך דמיחש חש – "ד"בש"מ"ים"י"ין"ח"לב"ש"ום"ר"ל שבזמן הזה אין איסור בגילוי כמ"ש הטור אלא הרוצה למיחש יחוש³⁰.

ד. ויש בו משום יין נסך

²² שו"ע ונו"כ שם א

²³ אין כאן משום דבר שבמנין שלא נגזרה לכתחלה אלא במקום דיש משום גלוי מדקאמרינן יין מבושל אין בו משום גילוי והרבה כיוצא שם וה"ה לדין בכולם כיון שלא נאסר לגמרי כנ"ל. ביאור הגר"א שם

²⁴ נראה לי דבמקומות שהן מצויין חוששין לגזרת חכמים. ערך לחם למהריק"ש שם. ובפר"ח כתב בארצות המערב יש הרבה מקומות דשכיחי בהו נחשים ועקרבים, וגם פה ירושלים תוב"ב ואנפיה אף על פי שאינן מצויין הרבה, מכל מקום מצויים קצת וראוי לכל ירא לנפשו להזהר בהם. ובמצרים זה שנה אחת בקירוב הניחו מין תבשיל אחד מגולה וכל אותם שאכלו מאותו תבשיל נסתכנו הרבה ובעל הבית מת ולמה נסכן עצמנו בדבר שבנזקל יוכל האדם להזהר ממנו.

²⁵ של"ה ח"א שער האותיות ד"ה איסור משקין שנתגלו; פר"ח יו"ד סי' קמז; מעשה רב סי' צה, ופאת השולחן סי' ב סקל"ב, בשם הגר"א; בן איש חי שנה ב פר' פינחס אות ט. וראה עוד בשו"ת פאת שדך סי' פו; ס' שמירת הגוף והנפש ח"א סי' מד. וראה באריכות פרמי הדינים באנציקלופדיה תלמודית, כרך ו, ע' גלוי, ובחלק א מבוא ד – השתנות הטבעים.

²⁶ דרכ"ת שם סק"ו וסק"ז וראה בשו"ת ישא יוסף ח"ב סי' טו שלדעת רי"ש אלישיב גם בימינו ראוי שירא שמים יחוש לדעת הגר"א, אך מעיקר הדין יש מקום להקל, עיין שם.

²⁷ עי' בס' תוספת ירושלים שהוכיח מלשון מס' ד"א דאם היו מגילין כל הלילה גם במקום שאין נחשים מצויים ואין בו משום גילוי וחשש נחש ואפי' בציר ומוריים ואינך שאין בהם משום גילוי מ"מ בה' מגולה כל הלילה יש בו סכנה עי"ש. דרכ"ת י

²⁸ שו"ת שבה"ל ח"ו או"ח סי' סג אות ב.

²⁹ פרישה שם ה

³⁰ עיין בשל"ה דף ע"ט ע"ב שכתב דמ"מ שומר נפשו ירחק מזה. והא ראייה שהרי הטור כתב לכל הדינים אחד מהם לא נותר ע"ש עוד. ובהנהגת החסיד הגר"א ז"ל כתוב ג"כ שהיה נזהר מאד בדבר זה ע"ש טעמו. ועי' במעשה רב מהגר"א אות צ"ה שכ' וז"ל גילוי אסור אף שאין נחשים מצויים בינינו והוא ז"ל ה' נזהר מאד בדבר עכ"ל ועי' בשו"ת עמק הלכה (מהרב מזיטל) חיו"ד סי' נ"ה מ"ש בזה ועי' בפרי תואר שם שהחמיר ג"כ בדין גילוי גם בזמננו אך כתב דכל זה הוא במדינות דשכיחי נחשים ועקרבים אבל במדינות דלא שכיחי אין לחוש לאסור כלל עיין שם ועי' בבלי"י ס"ק ב' שכ' דמ"מ יש לזהר גם בזמננו שלא לשתות בלילה מים מגולים משום שממות שקורין שפי"ן בל"א עכ"ד

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

יין מזוג³¹ אפילו נתן בו מים הרבה, כל זמן שיש בו טעם יין³² יש בו משום יין נסך, אולם כשיש במים ששה חלקים כנגד היין, מותר³³.

ה. יין מבושל אין בו משום גילוי ואין בו משום יין נסך

יין מבושל³⁴ דהיינו משהרתיחו על האש³⁵ שמתמעט ממדתו³⁶ אין בו משום גילוי.

וכיון³⁷ שמשום צד ניסוך אסרו היין, לא אסרו אלא ביין הראוי לנסך על גבי מזבח, אבל שאינו ראוי לנסך לא אסרו, ויין מבושל אין ראוי לנסך וגם הם

³¹ שו"ע ונו"כ קבג ח

³² בר"ן כ' ב"ז שיש בו טעם ומראה יין. חי' רע"א שם.

³³ שו"ע ונו"כ קלד ה ועיין ש"ך קבג שם מז דהכי קי"ל

³⁴ טור קמז ופר"ח שם

³⁵ וכתב בבדק הבית [עמוד לז] כתב רבינו ירוחם [נתיב טו ח"ה אות ל קמ, ד] דאין נקרא מבושל עד שירתיח, ופשוט הוא. ולא כתב ראייה, ויראה ראייה ממה שכתב הב"י לקמן [עמוד לט ד"ה] כתב עוד הרמב"ם [רוצח ושמירת נפש יא, ח] דאין וכו' שהיו חמין כל זמן שההבל עולה מהם אין בהם משום גילוי, שזוחלי עפר מתיראים מן ההבל [וכו'], ירושלמי [תרומות פ"ח הלכה ג], ואם איתא דגם קודם שירתיח, כל שהוא חם מקרי מבושל, למה לן טעם ההבל. גל' מהרש"א

³⁶ פר"ח שם

³⁷ שו"ע ונו"כ קבג ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

אין מנסכין אותו לעבודה זרה³⁸, לפיכך יין מבושל שלנו³⁹ שננע בו גוי⁴⁰ מותר לשתות, כיון שאינו ראוי לנסך, ואפי' לכתחלה⁴¹ מותר לשתותו עם העובדי כוכבים⁴², ומאימתי נקרא מבושל משהרתיח על גבי האש, אפילו רתיחה אחת בלבד. דהיינו שיתמעט ממדתו על ידי רתיחה⁴³.

ולכן היין המפוסטר⁴⁴ אינו נאסר במגע גוי. והוא שיהיה מפוסטר עד שמונים מעלות, שאז בודאי רתח, ונתמעט ממדתו על ידי הרתיחה. ואמנם יש

³⁸ באשר"י כתוב וב"י מביאו תמוה הוא כיון שגזרו משום בנותיהן וכי משום שהרתיחו לא שייך הק גזירה ואי משום דלאו בר ניסוך הוא והלא יין מזוג נמי לאו בר ניסוך הוא ואפשר כיון שהמבושל אינו מצוי כל כך מילתא דלא שכיחא לא גזרו ביה עכ"ל וקשה מ"ש ואי משום דלאו בר ניסוך הוא מה מהני זה כיון דחיישינן משום בנותיהן ונ"ל דה"ק דאף משום בנותיהן לא גזרו ביין אלא במקום שיהיה אסור אף בהנאה דומיא ד"ינ ואין שייך לגזור איסור הנאה אלא בראוי לניסוך אבל באין ראוי לניסוך שרי לגמרי דזה עדיף מפי משגגזר בשתיה לחוד שיבא מכשול להתיר גם י"נ בהנאה וא"כ א"ש הא דשרי במבושל כיון דאין לגזור בו לגמרי על זה פריך מיין מזוג דאע"ג דאין ראוי לניסוך אסרוהו לגמרי הכי נמי ביין מבושל ותירץ משום דמבושל לא שכיח על כן לא גזרו ביה כלל וקשה למה לא כתב הטור כן אלא כתב משום דאין ראוי וכו' ונ"ל דהטור לא רצה לכתוב טעם לא מצוי דגם הרא"ש לא כתבו אלא דרך אפשר ע"כ כתב טעם זה שהוא אליבא דהראב"ד דס"ל אף במזוג ראוי לנסך כמ"ש ב"י בתמך לפי שהוא משובח לשתיה (לא גזרו אלא במקום שאפשר) נמצא דלדידה שפיר אמרינן סברא זו שכתבתי דלא גזרו אלא במקום שאפשר לגזור אפילו בהנאה. ט"ז שם

³⁹ ע"י בשו"ת תפארת אדם חיו"ד סימן ל"ב שכ' דחומץ יין שמנהג כמה אנשים להרתיחו ואח"כ מסננין אותו משום איסור התולעים שבו דאין בו משום י"נ דגם ביין מותר כשהוא מבושל מכ"ש בחומץ אף על גב שאינו מרתית על הארץ כדן חומץ יין והרי הטעם דיין מבושל שרי הוא משום דלא שכיח לבשל יין ולא גזרו עליו רבנן והרי חומץ זה הוא שכיח לבשל וי"ל דגזרו רבנן דז"א דממ"נ אם באנו לאסרו מטעם דשכיח לבשלו הרי אמרת שהוא חומץ וחומץ לאו בר ניסוך הוא ואם באנו לאסרו משום דהוי יין הרי יין מבושל לא שכיח וכו' עיין שם באריכות. דרכ"ת שם י

⁴⁰ ע"י בס' ערך השלחן הספרדי אות ד' שהביא מהם' בני דוד דיין מבושל דמותר היינו דוקא אם ידע הגוי שהוא מבושל עכ"ד. דרכ"ת שם יג

⁴¹ ובשו"ת תשב"ץ חלק א' סימן (ס"ט) [כט], יין שנתערב בו מעט יין מבושל בערך שליש או רביע וננע בו עובד כוכבים, כל שהמבושל שינה טעמו של היין שנתערב בו מותר. ועיין בעי חיי [יו"ד] סימן ק"ע וקע"א שחכם אחד קרא תגר. יד אפרים שם.

⁴² ש"ך שם ו

⁴³ כ"כ הרשב"א והר"ן. ש"ך שם ז, ועי' בס' דברי יוסף ח"ג סי' תתמ"ה אות ב' שהביא מדברי הירושלמי דמבואר דהשיעור היא שיבשלו כ"כ עד שנעשה מתוק וסיים בצ"ע עיין שם ועי' בס' ככר לאדן דף קס"ב שכ' כן בהחלט דמה שאמרו דיין מבושל אין בו משום נסך אין זה בבישול דעלמא רק בבישול רב עד שמעמו משתנה לטעם דבש עיין שם והביאו בעקרי הד"ט סי' י"ג אות י"ג ועיין בכנה"ג בהגהות ב"י אות י"ד שכ' כן בשם הרי"א דשיעור מבושל הוא כל שאין שותין אותו כיון דהיינו שנשתנה טעמו מטעם יין עיין שם ועי' בספר רוח חיים אות ב' שהביא כן גם משאר גדולי המחברים עיין שם.

⁴⁴ דמה שכתב הרא"ש שהטעם שלא גזרו על יין מבושל מפני שאינו מצוי, היינו דוקא לענין לשתותו עם הגוי ביחד במסיבה אחת, כההיא דשמואל ואבלט (בע"ז ל א), דאיכא משום חתנות, אבל לגבי מגע גוי ביין שלנו דלא שייך טעמא דחתנות, אין צורך בטעמו של הרא"ש דהויא מילתא דלא שכיחא, ולכן הטור (סי' קכג) דמירי במגע של גוי ביין שלנו, לא הזכיר טעמו של הרא"ש, אלא כתב הטעם משום שאינו ראוי לניסוך, וכמו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

שכתבו להחמיר בזה, כיון שכיום היין המבושל הוא מצוי מאד, והרי הוא בכלל גזירת יין נסך, ורק בזמן חכמי התלמוד שלא היה מצוי יין מבושל לא גזרו בו, אולם העיקר לדינא כמו שנהגו להקל בדבר.

ו. לא שנא ביממא ול"ש בליליא אימת ישן עליהן לא אמרינן

כל המשקין⁴⁵ האסורין משום גילוי שנתגלו בין ביום בין בלילה אסורין, ואפילו היה בצדן אדם ישן אין אימת ישן על הזוחלין. אבל אם אדם ער יושב בצידו אף על פי שאינו משמרו לא אסיר משום גילוי⁴⁶.

וכמה ישהו ויהיו אסורין, כדי שיצא הרחש מתחת און כלי וישתה ויחזור למקומו.

ז. רב לא שתי מבי ארמאה אמר לא זהירי בגילוי

הגוים⁴⁷ אינן נוהרין מגילוי ולפיכך מים שלהם אסורין.

ח. שלש יינות הן ואין בהן משום גילוי ואלו הן חד מר מתוק

חד טילא חריפא דמצרי זיקי מר ירנקא מתוק חוליא ... חד

חמר ופלפלין מר אפסינתין מתוק מי בארג אר"ש

שכתב הרמב"ם, הילכך בנידון דידן דקיימין לגבי מגע גוי ביין שלנו, כל יין מבושל במשמע, ואפילו במפוסטר שהוא מצוי מאד, אין בו תורת יין נסך במגע הגוי ביין שלנו. וכן כתבו הסבר זה הרבה מגדולי האחרונים. ומה שיש מערערים שהפיסטר אינו משנה טעמו וריחו של היין, הרי הגאונים והרשב"א והר"ן וסיעתם, סבירא להו שיין מבושל נקרא משהרתית היין על האש, וכן פסק מרן השלחן ערוך, ולא הצריכו שינוי טעם וריח, וכן הלכה רווחת. וקבלת הגאונים מכרעת. הילכך המנהג להקל ביין מפוסטר יסודתו בהררי קודש, ורק מהיות טוב נכון לכתחלה להזהר ממגע גוי גם ביין מפוסטר, אבל בדיעבד אין לאסור כלל שהתורה חסה על ממונם של ישראל. [יביע אומר חלק ח' חיו"ד סימן טו].

⁴⁵ רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק יא הלכה יא, טור שם קמז

⁴⁶ פר"ח

⁴⁷ פר"ח שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

יין שעירב⁴⁸ בו דברים חדין כפלפלין או דברים מרים כאפסתנין עד שנשתנה טעמו אין בו משום גילוי, והוא הדין בשאר המשקין.

ט. האי חמרא דאקרים עד תלתא יומי יש בו משום גילוי ומשום יין נסך מכאן ואילך אין בו משום גילוי ואין בו משום יין נסך ... אפי' לבתר תלתא יומי חיישינן משום גילוי מ"ט זימנין מיקרי שתי

יין שהחמיין⁴⁹ אין בו משום גילוי, ולא רק חומין מעיקרו אלא אפילו חומין שמתחילתו היה יין אין בו משום גילוי, ורק שהחמיין לגמרי הא לא החמיין עדיין לגמרי אסיר משום גילוי⁵⁰.

חומין לאו בר ניסוך הוא, לפיכך חומין שלנו אינו נאסר במגע גוי, ומאימתי הוא חומין גמור שאינו נאסר, כל שמשליכין אותו על הארץ והוא מבעבע⁵¹, שאז הוא חזק מאד ומותר להניח לגוי ליגע בו לכתחלה, וכל זמן שאינו חזק כל כך נאסר במגע גוי דשמא עדיין יין הוא, וחומין של גוים אף על פי שהחמיין הרבה והוא חזק מאד לא פקע איסוריה מיניה, שהרי תחלתו היה יין ונאסר.

⁴⁸ רמב"ם שם הלכה י

⁴⁹ טור שם ופר"ח

⁵⁰ דקיימא לן כנהרדעי דאמרי בפרק אין מעמידין [שם ריש ע"ב] גבי חמרא דאקרים דהיינו שהתחיל להחמיין דאפילו לבתר תלתין יומי חיישינן משום גילוי מאי טעמא זימנין דמיקרי ושתי, וכן דעת הרמב"ם [שם] שמנה בכלל משקין האסורין יין אפילו התחיל טעמו להשתנות לחומין ע"כ, מכלל שאם נשתנה לחומין לגמרי אין בו משום גילוי, ופשוט הוא. פר"ח שם

⁵¹ חומין לאו בר ניסוך הוא, לפיכך חומין שלנו אינו נאסר במגע גוי, ומאימתי הוא חומין גמור שאינו נאסר, כל שמשליכין אותו על הארץ והוא מבעבע, שאז הוא חזק מאד ומותר להניח לגוי ליגע בו לכתחלה, וכל זמן שאינו חזק כל כך נאסר במגע גוי דשמא עדיין יין הוא, וחומין של גוים אף על פי שהחמיין הרבה והוא חזק מאד לא פקע איסוריה מיניה, שהרי תחלתו היה יין ונאסר. ש"ך שם יג, עיין בחכמת אדם כלל ע"ה סעי' ג' שפסק דבזה"ז גם אם משליכין על הארץ ומבעבע אסור דאין אנו בקיאים בזה עיין שם ועי' בשו"ת אבני צדק חיו"ד סי' נ"ה שכ' דבע"כ דברי הח"א אינם מבוררים דזה א"א לומר שכן הוא דעתו דהא לא נמצא בשום פוסק שאין אנו בקיאים בזה ולא נפיש חילוי של הח"א מכחו של הטור שכתב דאם רואין שמבעבע מותר ובע"כ לומר דמ"ש הח"א ואין אנו בקיאים בזה קאי על ריש דבריו על חומין שאינו מבעבע דאסור מפני שאין אנו בקיאים איזה הוא חומין עיין שם ועי' בשו"ת חיים ביד סי' פ"ג

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

דף ל:

י. יין תוסס אין בו משום גילוי וכמה תסיסתו ג' ימים השחלים אין בהם משום גילוי

יין תוסס⁵² והוא היין משעת דריכתו⁵³ עד שלשה ימים, ויין או מים או חלב שהיו חמין כל זמן שההבל עולה מהן. אין בהם משום גילוי. שזוחלי עפר מתיראים מבעבוע המשקה ומן ההבל ואין שותין ממנו.

יא. מי טיף טיף אין בו משום גילוי אמר רב אשי והוא דעביד טיפ להדי טיף טיף

משקין שיורדין⁵⁴ ונוטפין טיף טיף אין בהם משום גילוי שהנחש בורח מזה. אבל מה שבבלי העליון אינו נותר על ידי טיף טיף⁵⁵.

יב. פי תאנה אין בו משום גילוי ... אוכל אדם ענבים ותאנים בלילה ואינו חושש

כל פרי שיש בו לחות כגון קישואין ודילועין תאנים ומלפפונות ואבטיחין אם הם מבוקעים לא יאכל מהן, שיש לחוש שמא נקר בהן שרץ והטיל בהן ארס, ואפי' הן גדולין הרבה בין אם הם תלושים או מחוברים.

אפילו אם רואין שנקר בו מי שאין לו ארס כמו צפור או עכבר אסורין, שיש לחוש שמא נקר בהן שרץ אחר תחילה, וזה הצפור נקר במקום שנקר בהן

⁵² רמב"ם הלכות רוצח ושמירת הנפש פרק יא הלכה ח

⁵³ ובתוס' נזיר ל"ח ב' ד"ה ה"ג משמע משעת בצירה וי"ל.

⁵⁴ ודע דבירושלמי שם איתא דהא דשארין משקין אין בהן משום גילוי והו' מן הסתם אבל כשראינו שהנחש שתה מהם יש בהם איסור במשקה זו שבבלי זה והכי משמע בגמ' גבי כותח הבבלי דאי אית בהו ניקורי חיישנין ע"ש [ל' ב'] וניקורי הוא כמין מקום נשיכת הנחש [רש"י ד"ה ניקורי] ואף שלא ראו את הנחש מ"מ כיון שנראה שזה הוא מניקור שלו אסור וה"ה בכל הדברים.
⁵⁵ פר"ח שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

השרץ. ודווקא מנוקריין או מבוקעין שהליחה שבהן מגולה, אבל מבוקעין שאין הליחה שבהן מגולה מותרין.

לפיכך תאנה או⁵⁶ ענב שניטל העוקץ שלהן אין בהם משום גילוי, לפיכך אוכל אדם תאנים וענבים בלילה ואינו חושש, תאנה נקורה שיבשה ונעשת גרוגרת ותמרה נקורה שיבשה שתיהן מותרות.

**יג. שלשה מיני ארס הן של בחור שוקע של בינוני מפעפע
ושל זקן צף למימרא ... חבית שנתגלה אף על פי ששתו
ממנה תשעה ולא מתו לא ישתה ממנה עשירי ... וכן
אבטיח שנתגלה ... ממנה עשירי**

משקין⁵⁷ שנתגלו שיש לחוש שמא שתה מהן נחש והטיל בהן ארס אפי' אם שתו מהן אחרים ולא הוזקו אין לשתות מהן שיש נחש שהארס צף למעלה ויש שארס שלו מפעפע עד אמצעית המשקה ויש שהארס שלו שוקע לשולי הכלי לפיכך אפי' שתו ממנו אחרים ולא הוזקו אין לשתות מהן דשם ארס של הנחש ששתה מהן שוקע.

לפיכך חבית שנתגלה⁵⁸ אף על פי ששתו ממנה תשעה ולא מתו לא ישתה עשירי, מעשה היה ואמרו ששתה עשירי ומת, מפני שארס הנחש שוקע למטה ויש סם חמת זוחלי עפר שעולה וצופה למעלה ויש סם שהיא נתלית באמצע המשקה ולפיכך הכל אסור, ואפילו סננו במסננת, וכן אבטיח שנתגלה אף על פי שאכלו ממנה תשעה ולא מתו לא יאכל עשירי.

עיסה שנלושה⁵⁹ במים מגולין אפילו נאפית הפת אסורה שאין ארס הנחש בלה באור.

⁵⁶ רמב"ם שם פרק יב הלכה ג

⁵⁷ מור קמז

⁵⁸ רמב"ם שם פרק יא הלכה יד

⁵⁹ פר"ח שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

**יד. מים שנתגלו הרי זה לא ישפכם ברשות הרבים ולא ירביץ
בהן את הבית ולא יגבל בהן את הטיט ולא ישקה מהן לא
בהמתו ולא בהמת חבירו ולא ירחץ בהן פניו ידיו ורגליו
... לשונרא**

מים שנתגלו⁶⁰ לא ישפכם לרשות הרבים שמא יעבור עליהם אדם יחף⁶¹.
ולא ירביץ בהם את הבית ולא יגבל בהן את הטיט ולא ירחץ בהן פניו ידיו
ורגליו, אפי' שאין בהם בקע, ואפילו גב הירד וגב הרגל שהם חלקים ואין בהם
סדק⁶².

ולא ישקה מהן בהמה בין בהמת חבירו בין בהמתו, אבל משקה אותן
לחתול⁶³. וי"א שרק לחתול שלו⁶⁴.

וכבר התבאר שרק בזמן הש"ס היה⁶⁵ גילוי סכנה גדולה אולם להלכה
בזמנינו אין איסור לשקות משקים מגולים, מפני שאין נחשים מצויים בינינו,
והרוצה להחמיר בזה גם בזמן הזה, יש לו על מי שיסמוך⁶⁶, ובפרט במקומות

⁶⁰ רמב"ם שם הלכה טו

⁶¹ טור שם

⁶² פר"ח

⁶³ ברמב"ם כאן לא חילק בין שלו לבין של חברו, ועיין רמב"ם הלכות גולה ואבדה פרק טו הלכה יז חתול רע
שהורג את הקטנים אסור לקיימו ואין בו משום גזל ואין בו משום השב אבדה אף על פי שעורו מועיל אלא כל
המוצאו זכה בו והורגו והעור שלו. ובמ"מ שם כתב הורג את הקטנים מפני שאותו מעשה כך היה שהחתול
הרג תינוק ודרש רב כך שאסור לקיימו. ואפשר לכן לא חילק הרמב"ם דבלא"ה אסור לקיימו וגם אם יכחיש
של חבירו אין בו חשש ועיין מרכה"מ שביאר דברי רבינו באופן זה וכתב שסוגייתנו שהחילקה בין שלו לשל
חבירו קודם גזירת רב שאסור לקיימו.

⁶⁴ כדמפרש בגמרא דה"מ לחתול שלו אבל לא לחתול של חבירו משום דאע"ג דלא ממית ליה ארס הנחש
מכחיש ליה ואף על גב דהדר ברייא זימנן דבעי לזבוגיה ומפסיד ליה מיניה ורבינו השמיט זה משום דהשתא
אין דרך למכור חתול. כס"מ שם.

⁶⁵ עורך השלחן יו"ד קטז א ב ה

⁶⁶ של"ה ח"א שער האותיות ד"ה איסור משקין שנתגלו; פר"ח יו"ד סי' קמז; מעשה רב סי' צה, ופאת השולחן
סי' ב סקל"ב, בשם הגר"א; בן איש חי שנה ב פר' פינחס אות ט. וראה עוד בשו"ת פאת שדך סי' פו; סי' שמירת
הגוף והנפש ח"א סי' מד. וראה באריכות פרטי הדינים באנציקלופדיה תלמודית, כרך ו, ע' גלוי, ובחלק א
מבוא ד - השתנות הטבעים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

שגם בימינו שכיחים נחשים⁶⁷. אמנם גם לשיטה זו אין להקפיד במים מגולים לנמילת ידיים לסעודה ולנמילת ידיים ליד המיטה, כי האיסור הוא בשתיית מים מגולים, ולא ברחיצה בהם⁶⁸.

וכן – גם לשיטת המחמירים בימינו – אין לחשוש מדין מים מגולים כשהם נמצאים במקרר, כי אין דרך נחשים להיכנס למקומות קרים⁶⁹.

טו. שלשה יינות הן יין נסך אסור בהנאה ומטמא טומאה חמורה בכזית

כבר התבאר לעיל דף כט: שיין שנתנסך⁷⁰ לע"ז אסור בהנייה⁷¹, והשוותה ממנו כל שהוא לוקה מן התורה⁷² שנאמר⁷³ (דברים לב פסוק לח) אֲשֶׁר

⁶⁷ דרכ"ת שם סק"ו וסק"ז וראה בשו"ת ישא יוסף ח"ב סי' טו שלדעת רי"ש אלישיב גם בימינו ראוי שירא שמים יחוש לדעת הגר"א, אך מעיקר הדין יש מקום להקל, עיין שם.

⁶⁸ ב"ח או"ח סי' קס, ומ"ב שם סקב"ג – לעניין נמילת ידיים לסעודה; מסקנת שע"ת או"ח סי' ד סק"ז – לענין נמילת ידיים ליד המיטה, לאחר שהביא סתירה בין שני מקומות בבאה"ט בזה. וכן הכריע במ"ב סי' קס סקב"ג. אמנם ראה שע"ת סי' ד סק"ז שיש הסוברים להחמיר במקום שאפשר. וראה בס' אורחות רבנו ח"א עמ' רו שכן נהגו החזו"א ורי"י קנייבסקי. וראה עוד בס' שמירת הגוף והנפש פמ"ד, שהביא שיש מקפידים גם בזה. שו"ת שבה"ל ח"ו או"ח סי' סג אות ב.

⁶⁹ רמב"ם הלכות מאכלות אסורות פרק יא הלכה א

⁷⁰ אבל התוספות פרק מרובה (בבא קמא) דף ע"ב ב' ד"ה דאי, וכן בחידושי רשב"א פרק האיש מקדש [קידושין] דף נ"ח ע"א [ד"ה ובירושלמי], תקרובת עבודה זרה אסור מדאורייתא רק באכילה. ועיין בספר שער המלך פרק ה' מאישות הלכה א' עלה י"ג ע"ד [עמוד שנת] ד"ה ואפילו היה אסור בהנאה מדבריהם

⁷¹ ובהלכה ב כתב שנאמר בעבודת כו"ם ולא ידבק בידך מאומה מן החרם. איני יודע מניין לו לרבינו ומצאתי להרמב"ן בהשגותיו על ס"מ של רבינו שהוקשה לו זה וכתב וז"ל אנכי לא ידעתי מקום המלקות הזה ולא ראיתי עד הנה בגמרא בבלי או הירושלמי אבל יתכן שילקה מדכתיב וקרא לך ואכלת מזבחך שנינו פן תכרות ברית ליושב הארץ וכו' וקרא לך ואכלת מזבחך והוא לשון מניעה ממה שמפורסם השמר פן ואל לא תעשה והזבח והיין המתנסך לעכו"ם אחד הן כמ"ש בכל מקום בתלמוד המזבח והמקמר והמנסך וכו' עכ"ל. כס"מ שם, ועיין לח"מ שם.

⁷² דילפינן לה [ע"ז כט ע"ב] מקראי דכתיב [תהילים קו, כח] ויצמדו לבעל פעור ויאכלו זבחי מתים, הרי שהקיש הכתוב זבח של עבודה זרה למת, מה מת אסור בהנאה כמו שיתבאר לקמן סימן שמ"ט בעז"ה, אף זבחי עבודה זרה אסורים בהנאה. ואחר כך הקיש הכתוב יין שנתנסך לע"ז לזבח שזוהב לה, דכתיב בפרשת האזינו [דברים לב, לח] אשר חלב זבחימו יאכלו ישתו יין נסיכם, פסוק זה קאי למעלה על כי ידין ה' עמו וגו', ופירושו אמר להם משה לישראל כשידין ה' עמו לישראל בייסורין על עבירות שבידם ושעבדו עבודה זרה, אז יאמר להם הקדוש ברוך הוא לישראל אי אלהימו צור חסיו בו, רצה לומר איה ע"ז שלהם שהיא היתה הצור שחסו בו, אשר חלב זבחימו יאכלו וגו', רצה לומר אותן אלהות אכלו חלב של הזבחים שזבחו להם ושתו יין נסיכם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכות הדף היומי

מסכת עבודה זרה

חֵלֶב זֶבַחִימוֹ יֹאכְלוּ יִשְׁתּוּ יַיִן נְסִיכָם וּגְוִ'. הַחוּמֵץ שֶׁל עֲבוֹרָם אִסּוּר בַּהֲנִיָּה מִפְּנֵי שֶׁנַּעֲשֶׂה יַיִן נֶסֶךְ קֹדֶם שִׁיחֲמִיץ.⁷⁴

ודוקא שנתנסך לה בתורת תקרובת כדרך עבודתם, אבל סתם יינם של גוים ומגען שנגעו ביין שלנו אינו אסור מן התורה⁷⁵, אבל חכמים גזרו גם איסור הנאה על סתם יינם ועל מגעם ביין שלנו. כמו שיתבאר להן דף לו: בעזה"ת, ועיקר הגזירה לא היתה אלא משום יחוד בנותיהם, שלא יבואו ליחד עמהם על ידי השתייה ויבאו לזנות או להתחתן עמהן, ודוקא ביין גזרו כן שיש בו קירוב הדעת למי ששותין יחד, אבל בשאר משקין דלית בהן איקרובי דעתא כל כך, לא גזרו בהן משום בנותיהן.

יין שנתנסך⁷⁶ לע"ז מטמא אדם וכלים במגע וכלי חרס באויר, ומטמא אדם במשא כנבילה וטומאתו בכזית, שנאמר (דברים לב פסוק לח) אֲשֶׁר חֵלֶב זֶבַחִימוֹ יֹאכְלוּ יִשְׁתּוּ יַיִן נְסִיכָם וּגְוִ' הרי יין נְסִיכָם כ – חֵלֶב זֶבַחִימוֹ.

ואין מטמא טומאה זו אלא יין שנתנסך ביד לפני ע"ז, אבל סתם יינן של עכו"ם מטמא טומאה קלה כשאר כל משקין טמאין מטמא טומאת משקין ברביעית⁷⁷.

שנסכו להם, יקומו עתה ויעזרוכם וגו'. הרי שהקיש היין שנתנסך להם לזבח שלהם, מה זבח אסור בהנאה אף יין אסור בהנאה, לבוש יו"ד קבג א

⁷⁴ שם הלכה יג

⁷⁵ ועיין באר הגולה שכתב דלדעת תוס' המשנה איירי בבסתם יינם אך בביאור הגר"א משמע דהמשנה איירי ביין נסך ממש וכ"מ מהרמב"ם.

⁷⁶ רמב"ם הלכות שאר אבות הטומאה פרק ו הלכה ח

⁷⁷ כס"מ וזה שכתב רבינו כשאר משקין ויוסר תמיהת המל"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

